

ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΚΑ ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΡΡΗΤΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sigma\upsilon\nu x - 1}{x} = 0$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\sqrt{\eta\mu x + 4} - 2}{x^2 - 4x}$, $x \in (-\infty, 0) \cup (0, 4) \cup (4, +\infty)$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

Πολλαπλασιάσω αριθμητή και παρονομαστή με την παράσταση $\sqrt{\eta\mu x + 4} + 2$
Παραγοντοποιώ την παράσταση: $x^2 - 4x = x(x-4)$

$$f(x) = \frac{\sqrt{\eta\mu x + 4} - 2}{x^2 - 4x} = \frac{(\sqrt{\eta\mu x + 4} - 2)(\sqrt{\eta\mu x + 4} + 2)}{x(x-4)(\sqrt{\eta\mu x + 4} + 2)}$$

$$= \frac{(\sqrt{\eta\mu x + 4})^2 - 2^2}{x(x-4)(\sqrt{\eta\mu x + 4} + 2)} = \frac{\eta\mu x + 4 - 4}{x(x-4)(\sqrt{\eta\mu x + 4} + 2)} = \frac{\eta\mu x}{x(x-4)(\sqrt{\eta\mu x + 4} + 2)}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{(x-4)(\sqrt{\eta\mu x + 4} + 2)} = 1 \cdot \frac{1}{(0-4)(\sqrt{\eta\mu 0 + 4} + 2)} = -\frac{1}{16}$$

2.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\sqrt[3]{7 + \sigma\upsilon\nu x} - 3}{x^2 - 8x}$, $x \in (-\infty, 0) \cup (0, 8) \cup (8, +\infty)$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

Πολλαπλασιάσω αριθμητή και παρονομαστή με την παράσταση $(\sqrt[3]{7 + \sigma\upsilon\nu x})^2 + \sqrt[3]{7 + \sigma\upsilon\nu x} \cdot 2 + 2^2$
Παραγοντοποιώ την παράσταση: $x^2 - 8x = x(x-8)$

$$f(x) = \frac{\sqrt[3]{7 + \sigma\upsilon\nu x} - 3}{x^2 - 8x} = \frac{(\sqrt[3]{7 + \sigma\upsilon\nu x} - 3) \left[(\sqrt[3]{7 + \sigma\upsilon\nu x})^2 + \sqrt[3]{7 + \sigma\upsilon\nu x} \cdot 2 + 2^2 \right]}{x(x-8) \left[(\sqrt[3]{7 + \sigma\upsilon\nu x})^2 + \sqrt[3]{7 + \sigma\upsilon\nu x} \cdot 2 + 2^2 \right]}$$

$a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2)$

$$\begin{aligned}
& \frac{\left(\sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu x}\right)^3 - 2^3}{x(x-8)\left[\left(\sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu x}\right)^2 + \sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu x}\cdot 2 + 2^2\right]} = \\
& \frac{\sigma\nu\nu x - 1}{x(x-8)\left[\left(\sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu x}\right)^2 + \sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu x}\cdot 2 + 2^2\right]} = \\
& = \frac{\sigma\nu\nu x - 1}{x} \frac{1}{(x-8)\left[\left(\sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu x}\right)^2 + \sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu x}\cdot 2 + 2^2\right]} \\
\lim_{x \rightarrow 0} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sigma\nu\nu x - 1}{x} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{(x-8)\left[\left(\sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu x}\right)^2 + \sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu x}\cdot 2 + 2^2\right]} = \\
&= 0 \cdot \frac{1}{(0-8)\left[\left(\sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu 0}\right)^2 + \sqrt[3]{7+\sigma\nu\nu 0}\cdot 2 + 2^2\right]} = 0
\end{aligned}$$

3.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\sqrt{9+\eta\mu x} - 3}{\sqrt{x+1} - 1}$, $x \in [-1, 0) \cup (0, +\infty)$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

Πολλαπλασιάζω αριθμητή και παρονομαστή
με την παράσταση:
 $(\sqrt{9+\eta\mu x}+3)(\sqrt{x+1}+1)$

$$\begin{aligned}
f(x) &= \frac{\sqrt{9+\eta\mu x} - 3}{\sqrt{x+1} - 1} = \\
& \frac{(\sqrt{9+\eta\mu x} - 3)(\sqrt{9+\eta\mu x} + 3)(\sqrt{x+1} + 1)}{(\sqrt{x+1} - 1)(\sqrt{x+1} + 1)(\sqrt{9+\eta\mu x} + 3)} \stackrel{(\alpha-\beta)(\alpha+\beta)=\alpha^2-\beta^2}{=} \\
& \frac{\left[(\sqrt{9+\eta\mu x})^2 - 3^2\right](\sqrt{x+1} + 1)}{\left[(\sqrt{x+1})^2 - 1\right](\sqrt{9+\eta\mu x} + 3)} = \frac{(9+\eta\mu x - 9)(\sqrt{x+1} + 1)}{(x+1-1)(\sqrt{9+\eta\mu x} + 3)} = \frac{\eta\mu x}{x} \frac{\sqrt{x+1} + 1}{\sqrt{9+\eta\mu x} + 3} \\
\lim_{x \rightarrow 0} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+1} + 1}{\sqrt{9+\eta\mu x} + 3} = 1 \cdot \frac{\sqrt{0+1} + 1}{\sqrt{9+\eta\mu 0} + 3} = \frac{\cancel{2}}{\cancel{2} \cdot 3} = \frac{1}{3}
\end{aligned}$$

4.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\sqrt[3]{8+\eta\mu x} - 2}{\sqrt{x+4} - 2}, x \in [-4, 0) \cup (0, +\infty)$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

Πολλαπλασιάζω αριθμητή και παρονομαστή με την παράσταση:

$$f(x) = \frac{\sqrt[3]{8+\eta\mu x} - 2}{\sqrt{x+4} - 2} \cdot \frac{[(\sqrt[3]{8+\eta\mu x})^2 + \sqrt[3]{8+\eta\mu x} \cdot 2 + 2^2](\sqrt{x+4} + 2)}{[(\sqrt{x+4})^2 - 2^2](\sqrt[3]{8+\eta\mu x})^2 + \sqrt[3]{8+\eta\mu x} \cdot 2 + 2^2} =$$

$$= \frac{(\sqrt[3]{8+\eta\mu x} - 2) [(\sqrt[3]{8+\eta\mu x})^2 + \sqrt[3]{8+\eta\mu x} \cdot 2 + 2^2] (\sqrt{x+4} + 2)}{(\sqrt{x+4} - 2)(\sqrt{x+4} + 2) [(\sqrt[3]{8+\eta\mu x})^2 + \sqrt[3]{8+\eta\mu x} \cdot 2 + 2^2]} =$$

$$= \frac{[(\sqrt[3]{8+\eta\mu x})^3 - 2^3] (\sqrt{x+4} + 2)}{[(\sqrt{x+4})^2 - 2^2] [(\sqrt[3]{8+\eta\mu x})^2 + \sqrt[3]{8+\eta\mu x} \cdot 2 + 2^2]} =$$

$$= \frac{(8 + \eta\mu x - 8)(\sqrt{x+4} + 2)}{(x + 4 - 4) [(\sqrt[3]{8+\eta\mu x})^2 + \sqrt[3]{8+\eta\mu x} \cdot 2 + 2^2]} =$$

$$= \frac{\eta\mu x}{x} \cdot \frac{\sqrt{x+4} + 2}{(\sqrt[3]{8+\eta\mu x})^2 + \sqrt[3]{8+\eta\mu x} \cdot 2 + 2^2}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+4} + 2}{(\sqrt[3]{8+\eta\mu x})^2 + \sqrt[3]{8+\eta\mu x} \cdot 2 + 2^2} =$$

$$= 1 \cdot \frac{\sqrt{0+4} + 2}{(\sqrt[3]{8+\eta\mu 0})^2 + \sqrt[3]{8+\eta\mu 0} \cdot 2 + 2^2} = \frac{2 \cdot 2}{3 \cdot 4} = \frac{1}{3}$$

5.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{\sqrt{7+2\sigma\upsilon\nu x} - \sqrt{4\sigma\upsilon\nu x+5}}{\sqrt{x+9} - 3}, x \in [-9, 0) \cup (0, +\infty)$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

Πολλασιάζω αριθμητή και παρονομαστή με την παράσταση:

$$f(x) = \frac{\sqrt{7+2\sigma\upsilon\nu x} - \sqrt{4\sigma\upsilon\nu x+5}}{\sqrt{x+9} - 3} \cdot \frac{(\sqrt{7+2\sigma\upsilon\nu x} + \sqrt{4\sigma\upsilon\nu x+5})(\sqrt{x+9} + 3)}{(\sqrt{7+2\sigma\upsilon\nu x} + \sqrt{4\sigma\upsilon\nu x+5})(\sqrt{x+9} + 3)} =$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{(\sqrt{7+2\sigma\nu x} - \sqrt{4\sigma\nu x+5})(\sqrt{7+2\sigma\nu x} + \sqrt{4\sigma\nu x+5})(\sqrt{x+9} + 3)}{(\sqrt{x+9} - 3)(\sqrt{x+9} + 3)(\sqrt{7+2\sigma\nu x} + \sqrt{4\sigma\nu x+5})} = \\
&= \frac{\left[(\sqrt{7+2\sigma\nu x})^2 - (\sqrt{4\sigma\nu x+5})^2 \right] (\sqrt{x+9} + 3)}{\left[(\sqrt{x+9})^2 - 3^2 \right] (\sqrt{7+2\sigma\nu x} + \sqrt{4\sigma\nu x+5})} = \frac{(-2\sigma\nu x+2)(\sqrt{x+9} + 3)}{x(\sqrt{7+2\sigma\nu x} + \sqrt{4\sigma\nu x+5})} \\
&= -2 \frac{\sigma\nu x-1}{x} \frac{\sqrt{x+9} + 3}{\sqrt{7+2\sigma\nu x} + \sqrt{4\sigma\nu x+5}} \\
\lim_{x \rightarrow 0} f(x) &= -2 \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sigma\nu x-1}{x} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+9} + 3}{\sqrt{7+2\sigma\nu x} + \sqrt{4\sigma\nu x+5}} = \\
&= -2 \cdot 0 \cdot \frac{\sqrt{9} + 3}{\sqrt{7+2\sigma\nu 0} + \sqrt{4\sigma\nu 0+5}} = 0
\end{aligned}$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.

$$\text{Δίνεται η συνάρτηση } f(x) = \frac{\sqrt{2\eta\mu^2 x + 25} - 5}{x^3 - x^2}, x \in (-\infty, 0) \cup (0, 1) \cup (1, +\infty)$$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

2.

$$\text{Δίνεται η συνάρτηση } f(x) = \frac{\sqrt[3]{27 + \eta\mu^3 x} - 3}{x^5 + x^3}, x \in (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

3.

$$\text{Δίνεται η συνάρτηση } f(x) = \frac{\sqrt{13 + 3\sigma\nu^2 x} - 4}{\sqrt{x+9} - 3}, x \in [-9, 0) \cup (0, +\infty)$$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

4.

$$\text{Δίνεται η συνάρτηση } f(x) = \frac{\sqrt[3]{5 + 3\sigma\nu x} - 2}{\sqrt{|x|+4} - 2}, x \in (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

5.

$$\text{Δίνεται η συνάρτηση } f(x) = \frac{\sqrt{8 + |1 + \eta\mu x|} - \sqrt{8 + |\eta\mu x - 1|}}{\sqrt{x+3} - \sqrt{3}}, x \in [-3, 0) \cup (0, +\infty)$$

Να βρεθεί το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$ (Υπόδειξη: $-1 \leq \eta\mu x \leq 1$)